

omdat ons water ook morgen betaalbaar moet zijn...

Betaalbaar Water

P.A. van Mombergen, Algemeen Bestuurslid
p.a. Blauwpotskamp 7
9481 EW Vries

Vries, 3 maart 2019

Aan het dagelijks Bestuur van het Waterschap Noorderzijlvest
Stedumermaar 1
9735 AC Groningen

In afschrift aan het Algemeen Bestuur

Betreft: inklinking bodem

Geacht bestuur,

Mede door de droge zomer van 2018, is inklinking van de bodem actueel. Een laag grondwaterpeil is hier mede de oorzaak van. Dergelijke inklinking doet zich vooral voor in veengrond, maar ook in kleigrond. In de media worden de gevolgen uitgebreid beschreven: door laag grondwaterpeil klinkt grond (met name veengrond) in en kunnen (civieltechnische) kunstwerken, woningen en bedrijfspanden verzakken en schade oplopen. Zie bijvoorbeeld: Dagblad van het Noorden (interneteditie), 27 februari 2019: *“Inwoner Valthermond: ‘De grond verdwijnt onder onze voeten’”*¹, waarin onder meer staat dat ons naburig Waterschap Hunze en Aa’s maatregelen neemt om problemen door inklinking van de bodem in veengebieden te voorkomen.

Betaalbaar Water constateert dat onze dijkgraaf, de heer L.P. Middel, de problematiek van de inklinking ook onder ogen heeft gezien (door hem geplaatst in de context van de klimaatverandering), nu hij in zijn opiniestuk in het Dagblad van het Noorden van 26 februari 2019 (*“Verkiezingen voor waterschap zijn zinvol”*)² onder andere rept van *“langere perioden van droogte die nopen tot aanpassing van het waterpeil en aanvoer van extra water”* en *“het beregenen van landbouwgebieden om inklinking van de bodem te voorkomen, bodemdaling en zeespiegelstijging die extra bemaling vereisen”*. Overigens betreft dit een opiniestuk die de keuzemogelijkheden beschrijft en dus (nog) geen feitelijk aangekondigde maatregelen. Betaalbaar Water tekent hierbij aan dat extra bemaling de problematiek (juist) kan versterken, omdat de drooggevallen bodemlagen (zeker bij veengrond) dan ook zullen gaan inklinken (waarbij een vicieuze cirkel ontstaat als men steeds op inklinking reageert door extra bemaling, waardoor steeds nieuwe bodemlagen aan inklinking bloot komen te staan).

¹ <https://www.dvhn.nl/drenthe/Inwoner-Valthermond-De-grond-verdwijnt-onder-onze-voeten-24215509.html> (3 maart 2019).

² <https://www.dvhn.nl/Meningen/Opinie/Opinie-Verkiezingen-voor-waterschap-zijn-zinvol-24208713.html> (3 maart 2019).

Hoe dan ook creëert de inklinking van de bodem en de hierdoor ontstane bodemdaling een zeer onwenselijke situatie. Waterschappen zijn in staat door beheermaatregelen de hoogte van het grondwaterpeil te beïnvloeden en daarmee inklinking tegen te gaan (of – onverhoopt – juist te bevorderen).

Betaalbaar Water verzoekt uw Dagelijks Bestuur om een eerste reactie op de door de media geschetste problematiek te geven. In dit kader verzoekt Betaalbaar Water u voorts, om de volgende vragen over de inklinkingsproblematiek te beantwoorden:

- in welke mate is het Waterschap Noorderzijlvest reeds actief is in het doorgronden en oplossen van deze problematiek?
- zijn er door Waterschap Noorderzijlvest gedane onderzoeken beschikbaar?
- in hoeverre speelt deze problematiek in Noorderzijlvest?

Indien deze problematiek zich in Noorderzijlvest kan voordoen (wat aldus Betaalbaar Water aannemelijk is, nu ook hier veen- en kleigebieden aanwezig zijn), roept Betaalbaar Water u op om met spoed een onderzoek naar de oorzaak en naar de gevolgen van door het waterschap te beïnvloeden factoren (zoals de hoogte van het grondwaterpeil) op deze inklinking en schade aan kunstwerken, woningen en bedrijfspanden uit te voeren. Indien hieruit blijkt dat het waterschap beschadiging en verzakking kan verminderen of voorkomen, dan verzoekt Betaalbaar Water u om hiervoor aanbevelingen te doen en hiervoor een plan van aanpak te presenteren.

Echter dient (zoveel als mogelijk) te worden voorkomen dat er (verdere) schade door bodeminklinking en -daling ontstaat hangende een mogelijk langdurig onderzoek, ook ter voorkoming van hieruit mogelijk voortvloeiende schadeclaims van gedupeerde huiseigenaren. Dit zal met name relevant zijn ten aanzien van de (potentiële) risicogebieden, zoals met name de veengebieden in (onder andere) het Westerkwartier. Zie hiervoor onder andere de “funderingsviewer” op de website van het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF).³ Hangende het onderzoek dienen er dus zo nodig spoedeisende maatregelen te worden getroffen.

Gelet daarop stelt Betaalbaar Water uw Dagelijks Bestuur de volgende aanvullende vragen (naast de zojuist genoemde):

- bestaat er volgens uw Dagelijks Bestuur de noodzaak om spoedeisende maatregelen tegen bodeminklinking en -daling te treffen in risicogebieden?
- zo ja, welke spoedeisende maatregelen kunnen er worden getroffen?
- welke spoedeisende maatregelen zult u treffen, en wanneer?

Betaalbaar Water verzoekt u, uw reactie aan Betaalbaar Water en aan de andere Algemeen Bestuursleden te doen toekomen, vóór de Algemeen Bestuursvergadering van 13 maart 2019.

Ook verzoek ik de dijkgraaf, als voorzitter van het Algemeen Bestuur, om deze brief als bespreekstuk te plaatsen op de agenda van de voornoemde Algemeen Bestuursvergadering van 13 maart 2019. Ik stel hiermee aan het Algemeen Bestuur voor, om – al dan niet na kennisname van de reactie van het Dagelijks Bestuur – de discussie te voeren over de oorzaken en gevolgen van de inklinking en daling van de bodem en de (beleids)keuzes waarvoor wij ons als waterschap hierdoor gesteld zien.

³ <https://www.kcaf.nl/aandachtsgebieden-funderingsproblemen/> (3 maart 2019).

Betaalbaar Water

Uiteraard dienen definitieve Algemeen Bestuursbesluiten later te worden genomen (wat in dit geval na de verkiezingen zal zijn), maar dat neemt niet weg dat de gevraagde discussie reeds kan worden gevoerd.

In afwachting van uw reactie, verblijft Betaalbaar Water.

Met vriendelijke groet,
Namens Betaalbaar Water

P.A. van Mombergen, Algemeen Bestuurslid